

Prof. dr hab. Krystyna Pyrzyńska
Uniwersytet Warszawski, Wydział Chemii
Pracownia Chromatografii i Analityki Środowiska
Pasteura 1, 02-093 Warszawa, e-mail: kryspyrz@chem.uw.edu.pl

Warszawa, 29.01.2017

Recenzja

**osiągnięć naukowo-dydaktycznych oraz organizacyjnych dr Doroty Kwiatkowskiej
w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego**

Informacje ogólne

Dr Dorota Kwiatkowska uzyskała stopień doktora nauk biologicznych w roku 2004 w Wojskowym Instytucie Higieny i Epidemiologii w Warszawie broniąc pracę doktorską pt. „Profil steroidowy sportowców polskich”, której promotorem był prof. dr hab. Ryszard Grucza.

Od roku 1995 jest pracownikiem w Zakładzie Badań Antydopingowych Instytutu Sportu w Warszawie, kolejno na stanowisku specjalisty inżynierjno-technicznego, asystenta i adiunkta, a od roku 2003 pełni obowiązki kierownika Zakładu Badań Antydopingowych. Ukończyła także Studium Podyplomowe „Chromatografia i spektrometria mas” na Wydziale Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Nie znalazłam informacji o odbytych stażach zagranicznych.

Dorobek naukowy

Dorobek naukowy dr Doroty Kwiatkowskiej obejmuje według załączonego wykazu 36 wszystkich prac, w tym 28 opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora. Sumaryczna liczba cytowań tych prac wg bazy Web of Science wynosi 109 (bez autocytowań 86), a indeks Hirscha = 5. Prace te w większości zostały opublikowane w czasopiśmie z tzw. listy filadelfijskiej o wysokim współczynniku oddziaływania (IF); sumaryczna jego wartość dla opublikowanych artykułów wynosi 44,732. Dr D. Kwiatkowska jest także współautorką kilkunastu artykułów opublikowanych w specjalistycznym cyklu monograficznym „Recent

Advances in Doping Analysis” oraz wielu artykułów popularno-naukowych. Przejawem aktywności naukowej są również informacje o wystąpieniach na krajowych i zagranicznych konferencjach; dr Kwiatkowska była autorem i współautorem 65 wystąpień na konferencjach tematycznych, w tym 14 na konferencjach międzynarodowych.

Ocena prac przedstawionych jako osiągnięcia będące podstawą do nadania stopnia doktora habilitowanego

Wybrany do tego celu dorobek naukowy obejmuje 10 prac opublikowanych w latach 2010-2015. Tematykę cyklu tych prac oraz osiągnięcia przedstawiono dodatkowo w 29-stronicowym autoreferacie z 34 cytowaniami (oprócz prac własnych).

Przedstawiony cykl prac jest spójny tematycznie i dotyczy opracowywania nowych metod analitycznego oznaczania substancji zabronionych, identyfikacji nowych związków, które potencjalnie mogą być wykorzystywane w celach dopingowych oraz badaniu większej ilości metabolitów w celu wydłużenia czasu detekcji dla związków uznanych za dopingujące, a także poszukiwaniu czynników mogących mieć wpływ na zmiany zachodzące w organizmach sportowców. Konieczność wykrywania oraz ilościowego oznaczania coraz to nowszych substancji, które zostały zamieszczone przez Światową Agencję Antydopingową (WADA) na liście zabronionych w sporcie, wymaga zastosowania bardzo wielu technik analitycznych, co jest związane z różnorodnym charakterem oznaczanych substancji. Pomiar poprzedza zwykle dość złożony etap przygotowania próbek, a substancje zabronione występują bardzo często na bardzo niskim poziomie stężeń. Oprócz wykorzystania technik i metod umożliwiających wykrywanie i oznaczanie wielu związków jednocześnie, konieczne jest także rozróżnienie substancji o pochodzeniu endogennym i egzogennym, np. substancji steroidowych. Wszystko to sprawia, że uzyskanie wyniku analitycznego o zadawalającej dokładności i powtarzalności nie jest zadaniem łatwym.

Cennym osiągnięciem naukowym jest opracowanie wiarygodnej procedury analitycznej do wykrywania w próbkach moczu wielu leków i substancji steroidowych występujących w lekach oraz suplementach diety dla sportowców, a zaliczanych przez Światową Agencję Antydopingową do grupy stymulantów, a także zaproponowanie dróg ich metabolizmu (prace H2, H4, H5, H6, H7 i H10). Przedstawiono także metodykę identyfikacji i oznaczania szeregu peptydów, które po podaniu ustnym zwiększają produkcję endogennego hormonu wzrostu (praca H3). W kolejnej pracy zaprezentowano procedurę analityczną pozwalającą na określenie źródła steroidów anaboliczno-androgennych przy wykorzystaniu analizy

stosunków izotopowych [praca H8]. Opracowanie procedur do oznaczania substancji zabronionych bardzo dobrze się koreluje z wprowadzonym przez organizację WADA *Paszportem biologicznym* danego zawodnika zawierającym wyniki krwi i moczu do oceny zakresu markerów biologicznych jego organizmu. Praca H9 dotyczy opracowania procedury analitycznej profilu steroidowego w tym celu, a w pracy H1 stwierdzono wpływ stresu startowego zawodnika na wahania wskaźników hormonów endogennych.

Wszystkie z 10 przedstawionych prac są wieloautorskie (5-9 nazwisk). Tylko w dwóch pracach nazwisko dr Kwiatkowskiej jest na początku listy autorów, a w zdecydowanej większości niestety na jej końcu. Jej znaczący udział, według załączonych informacji, jest tylko w 4 pracach (40-60%). W jednej pracy pełniła rolę autora korespondenta, co w mojej opinii w pełni potwierdza jej rolę jako kierownika projektu. 5 prac to efekt współpracy z ośrodkami zagranicznymi (tak dr Kwiatkowska określa swój udział w ich powstaniu oceniając go na 10-15%). Prace eksperymentalne i analiza wyników zostały wykonane w tych zespołach i trudno jednak jest uznać te publikacje jako znaczący wkład Habilitantki w rozwój badań antidopingowych.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Dr Dorota Kwiatkowska od roku 2011 jest wykładowcą na Studiach Podyplomowych organizowanych przez Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie, a od roku 2014 jest kierownikiem naukowym i wykładowcą kursu Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego dla lekarzy w ramach kształcenia specjalizacyjnego. Uczestniczy także jako wykładowca w kursie dla lekarzy *ABC Medycyny Sportowej* Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej. Od kilku lat jest koordynatorem praktyk zawodowych dla studentów Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej oraz Wydziału Farmacji Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Załączona dokumentacja wskazuje, że dr Dorota Kwiatkowska w latach 2004-2014 uczestniczyła w realizacji 28 prac magisterskich wykonanych w Zakładzie Badań Antydopingowych Instytutu Sportu sprawując opiekę naukową nad studentami i lekarzami w toku specjalizacji. Była opiekunem naukowym 1 pracy doktorskiej, a obecnie jest także promotorem pomocniczym 1 pracy doktorskiej z otwartym przewodem. Dr Kwiatkowska brała udział w komitetach organizacyjnych 2 międzynarodowych konferencji naukowych organizowanych w Polsce.

Ważnym elementem, niezbędnym do prowadzenia wartościowych i efektywnych badań naukowych jest bliska współpraca i wymiana doświadczeń z innymi ośrodkami badawczymi. W dzisiejszych realiach istotna jest również umiejętność zdobywania środków niezbędnych do realizacji projektów badawczych i wzbogacania własnego warsztatu badawczego. Analiza dokumentacji wskazuje, że dr Kwiatkowska uczestniczyła w 10 projektach europejskich we współpracy z innymi jednostkami zagranicznymi jako koordynator i wykonawca po stronie polskiej. W latach 2010-2013 była kierownikiem grantu finansowanego przez MNiSW.

Habilitacja potwierdza uzyskanie pełnej samodzielności w działalności naukowej oraz daje uprawnienia do recenzowania prac i rozpraw innych naukowców ubiegających się o nadanie stopni naukowych, a także do promowania kandydatów na doktora. Rozprawa habilitacyjna powinna stanowić znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej. Tak się określa podstawowe wymaganie dotyczące rozprawy habilitacyjnej, według przepisów prawnych obowiązujących aktualnie, czyli Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym z dnia 14 marca 2003 r. (Dz. Ustaw Nr 65, poz. 593, z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Przedstawiony cykl 10 prac jako osiągnięcia będące podstawą do nadania stopnia doktora habilitowanego stanowi rzeczywiście istotny element rozwojowy w badaniach antydopingowych. Jednak tylko w 4 pracach (prace H1, H8, H9, H10) udział dr Kwiatkowskiej jest znaczący (40-60%). Habilitantka w przesłanych później uzupełnieniach do przedstawionych dokumentów informuje, że jej udział procentowy w pracach zaliczonych do osiągnięcia naukowego pokazała „w sensie formalnym”, ale nie tak powinna być przygotowana dokumentacja do składanego wniosku o habilitację. Z przedstawionych oświadczeń współautorów prac wynika, że oni także byli autorami planowania badań, analizy wyników i przygotowania tekstu publikacji.

Oceniając przedstawioną dokumentację muszę niestety stwierdzić, że przedstawione w niej osiągnięcia nie odpowiadają warunkom koniecznym do przyznania stopnia doktora habilitowanego.

